

Josep Lladó i Pascual: poeta i publicista

ENRIC SUBIÑÀ I COLL

Biografia¹

N

at a Argentona, l'any 1933, aprengué les primeres lletres a l'Escola Nacional d'Argentona i després passà a l'Escola Pia de Santa Anna, a Mataró, on cursà els estudis de Comerç. Estudià el Batxillerat Elemental, en hores de lleure, amb qui havia estat rector de la parròquia argentonina durant l'any 1955, Mn. Joan Lluís González de Haro, aleshores rector de Maria Auxiliadora, que ell mateix fundà a la barriada mataronina de Cerdanyola. Els exàmens els efectuava, per lliure, a l'Institut Balmes, de Barcelona, del qual era director i professor de llengua i literatura Guillem Diaz-Plaja, i prologuista del primer llibre de poemes de Lladó.

Inicià la seva vida laboral als catorze anys, entrant d'aprenent a la farmàcia d'Argentona propietat del llicenciat Pere Pascual i Clopés, el qual, amb el pseudònim de PIC, era crític d'art del periòdic *Mataró* i literari de l'emissora Ràdio Mataró. Coneixedor de les vel·leïtats literàries de l'aprenent es constituí en el seu mentor, animant-lo a prosseguir en el camí tot just iniciat, al·lisonant-lo en allò que no entenia de les normes de poètica, corregint cada un dels seus primers treballs, llegint, analitzant i comentant els poemes dels principals poetes catalans, etc.

Però tot i que Josep Lladó va començar a escriure de molt jove —quan tenia tretze o catorze anys— el primer guardó no l'obtingué fins l'any 1954, en els Jocs

Florals de Mataró, organitzats amb motiu de la Primera Festa de Primavera; el darrer ha estat als Jocs Florals de Lliçà d'Avall, l'any 2003. Entre l'un i l'altre, una trentena llarga de guardons a Cabriels, Molins de Rei, Alió, Barcelona, Vilanova i la Geltrú, Vilassar de Mar, Canet, Calella, Perpinyà..., entre els quals, els tres premis ordinaris (Flor Natural, Englantina i Viola) obtinguts als Jocs Florals de Muntanya i als de Lliçà d'Avall, que li valgueren el mestratge en Gai Saber dels respectius consistoris. Amb menys assiduïtat, també ha conreat la narrativa, resultant-li premiats els contes "Viatge a les Amèriques en una sola nit" al concurs literari "Mataró i el Maresme" (1972) i "Capvespre de tardor", segon premi en el 5è Concurs de Contes "Memorial Fernando Rodríguez i Contreras", organitzat per la publicació *Tot Mataró* (1998).

Josep Lladó i Pascual ha publicat tres llibres de poemes *Dels meus silencis...* (1959), *Entre l'alba i el capvespre* (1975) i *Vanitat de vanitats* (2003); dos opuscles sobre el costumari argentoní: *La medicina popular* (1977), i *El carrer i els jocs de la mainada* (1978) i el llibre d'història i folklore local *Festes i festetes d'Argentona* (1992). Té inèdit un *Recull poètic del Maresme*, escrit en col·laboració amb el poeta mataroní Isidre Julià i Avellaneda i, actualment, està enllestint l'*Enciclopèdia argentonina*. Alguns dels seus poemes aparegueren a les publicacions locals *Argentona* i *Crit* i, hores d'ara, participa, de manera esporàdica, amb temes

d'història local, al butlletí *fontes* del Centre d'Estudis Argentonins. És col·laborador, també esporàdic, de Ràdio Argentona.

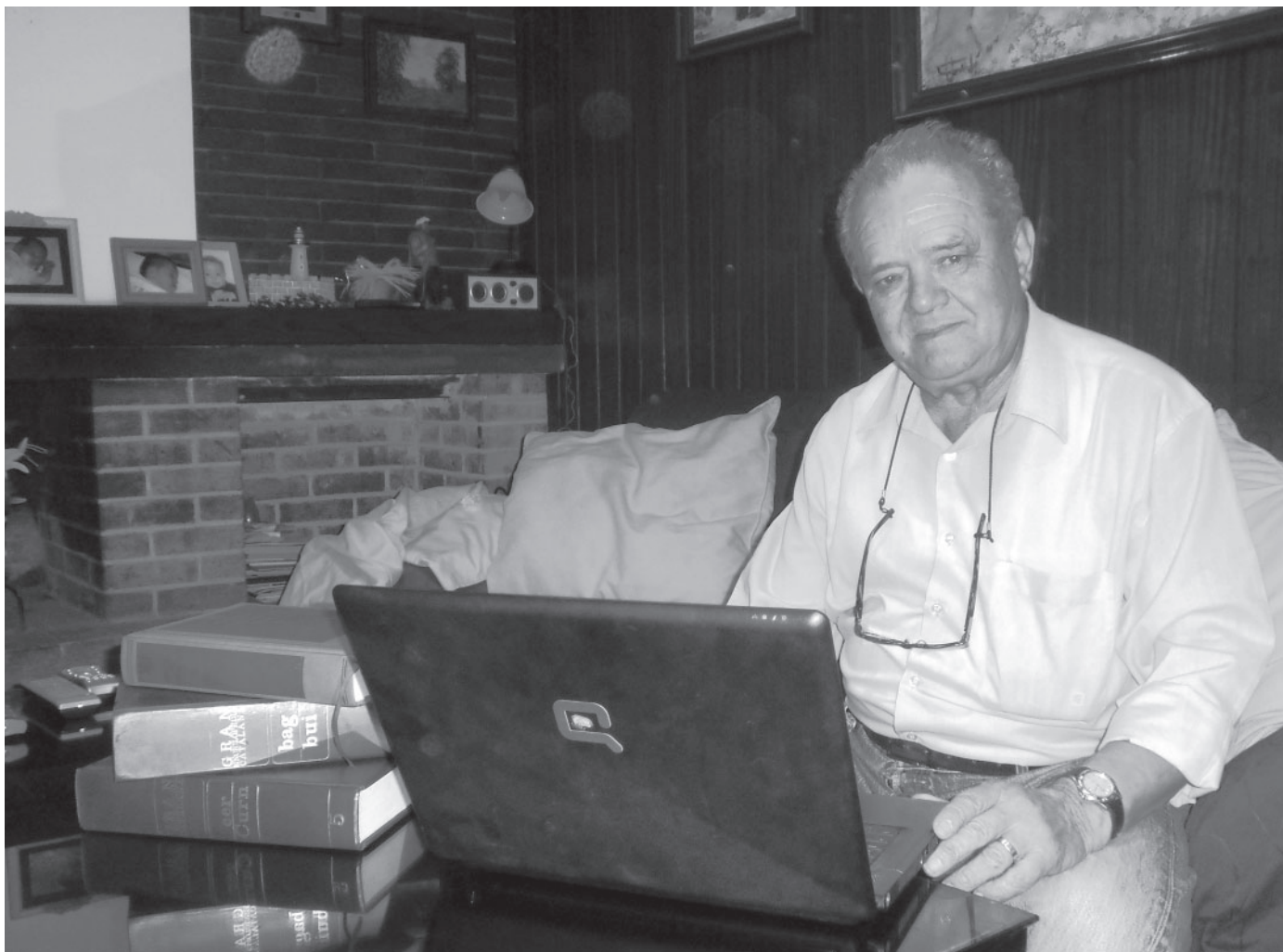
És autor dels vuits poemes dedicats a diversos motius de la nostra vila que, musicats pel mestre Pere González, integren la suite *Argentona*, estrenada la nit del 3 d'agost de 2004, a l'església parroquial de Sant Julià, amb la intervenció de la soprano Pilar Adan, el tenor Ramon Cal-sapeu, el baríton Joan Gallemí, la rapsoda Carme Faja i les corals "L'Aliança", de Vilassar de Dalt i "Càntir d'Or", d'Argentona.

Al marge de la seva activitat literària, Lladó també ha portat una intensa vida pública: ha estat membre de la Junta del Centre Parroquial en les presidències de Joaquim Gel (1949-1951), Francesc Ximenes (1971-1975) i Joan Mora (1975-1979), i de la del Llaç d'Amistat quan era president per Joaquim Ripoll (1952-1956) i part de la qual presidí l'Ernest Ferrer (1956-1960). Ha estat president del Cine-club Argentona (1966-1967) i regidor de Cultura de l'ajuntament de la vila, durant l'alcaldia de Jordi Suari (1979-1983).

Quan vas començar a escriure i quin gènere conreaves?

Vaig començar de molt jove i sempre conreant la poesia. Ja als catorze anys n'escrivia, com pots suposar una miqueta... Jo de molt jove havia anat al Centre Parroquial, ja que no hi havia res més on anar, i allà s'hi feien vetllades literàries, en què recitava en Domingo Molist, l'Esteve

1. Aquesta nota biogràfica d'en Josep Lladó està extreta de l'*Enciclopèdia Argentonina*, obra del mateix autor, i que esperem tenir-la publicada en breu.

Font, en Bartomeu Forns, i recitaven poemes que t'arribaven al cor; fragments d'*El ferrer de tall*, el *Fossar de les Moreres*, poesies patriòtiques que, aleshores, eren un risc. Estem parlant dels anys 1947-48, i així va néixer la meua afició per la poesia. Llegia molta poesia, tot i que no venien gaires poetes ni rapsodes a la vila.

Més endavant, vam tenir la sort que va venir un vicari, en Josep Ma. Mataveres, que era poeta, i un grupet amb en Lluís de cal Moreno i en Josep Carbonell, li vam demanar que ens expliqués com es construïa un poema. Foren les primeres nocions que vaig rebre per escriure'n. A partir d'aleshores, vaig començar a redactar-ne amb una miqueta de cara i ulls, comptant les síl·labes,

anant en compte amb les consonants, bàsicament de temàtica amorosa que és el que tocava en aquella edat.

En aquells moments, treballava a la farmàcia d'Argentona, que era d'en Pere Pascual. Era un home de lletres i em va orientar molt de cara a les lectures, sobretot el que calia que llegís. També jutjava el que escrivia i això em va animar molt.

Vaig concursar en uns Jocs Florals que es van fer a Mataró, amb motiu de la festa de la Primavera de l'any 1954, i hi vaig guanyar un premi. Allò va ser un estímul que em va portar a participar en molts certàmens i anar picant una mica d'aquí i una mica d'allà. Va ser un gran estímul.

Què es podia fer per impulsar la poesia a Argentona?

Essent regidor vaig crear el Premi Burriac, que aleshores era d'història, de poesia per gent jove, de poesia per gent gran... Ara es fa un premi comarcal, i també es fa a nivell local a Argentona i els guanyadors van a competir a la comarca. També recordo a Argentona que es van fer uns Jocs Florals molt lluits, amb tota regla i amb gran ressò. Era l'any 1963, i es van donar premis molt importants. Tal volta seria bo de tornarlos a convocar, però soc conscient que és molt difícil, que costa molts diners. També es podria fer un concurs per un llibre de poemes, amb un premi monetari si volem que hi hagi nivell. Si es tracta tan sols de premiar un

poema, potser no cal que el premi sigui gaire important.

Quin ambient poètic vas trobar?

Havia publicat alguna cosa a l'*Ecos*, d'Argentona, i al *Diari de Mataró*. Vaig entrar amb relació amb gent de Mataró com en Terri, en Reniu, en Fité... anava al Racó. A Argentona no hi havia caliu, tot i que algú cultivava alguna poesia, no hi havia un grup concret. Vaig deixar d'escriure poesia fa uns deu anys.

No estic gaire d'acord amb la poesia actual, ni en les temàtiques

L'Enciclopèdia pretén deixar un testimoni el més

verídic possible de cara a les generacions futures.

Ja no solament pel que pugui interessar als que

avui som argentonins, sinó pels argentonins

del dia de demà

ni en la manera d'escriure. Jo sóc dels que en el vers busco ritme, cosa que ara no sempre es troba. Ara, a vegades, acabes de llegir un poema i et quedes a les fosques, has de penetrar molt amb el pensament de l'autor per veure el que hi vol dir. La gent ha d'escriure com li surt, el que m'agradaria és que tots els que escriuen actualment coneguessin les regles bàsiques de la poètica, com ara per què es marca una música, el ritme del vers, els accents.

Com està Argentona actualment a nivell poètic?

Hi ha bons poetes, que ho fan bé, tant gent jove com gran. Ho sé per referències, ja que molts s'ho

queden per ells, i això no és bo. Crec que un autor quan escriu ho fa per als altres, vulguis o no. Tal volta per timidesa o per manca de mitjans per presentar-lo, el material es queda en un calaix, i això és una falta d'estímul per a seguir. La comarca també passa un bon moment. Hi ha molts poetes, tal volta més que abans, un bon planter.

No has fet mai novel·la?

Novel·la no, però contes, sí. Estic acostumat al vers, que és molt concís i ràpid. Et surt o no et surt, i si no et surt val més llençar-lo. La novel·la requereix temps, madurar-ho, marcar el ritme que ha de tenir, és més llarg. En canvi, el conte és més similar a una poesia, el pots fer d'una tirada.

L'any passat vaig fer un curs a l'Ateneu Barcelonès de narrativa, i vaig aprendre moltes coses. Quan hagi acabat l'*Enciclopèdia* penso fer més contes, i qui sap...

Quan et vas interessar per la història?

La història sempre m'ha agradat, i la d'Argentona particularment, però fins que va arribar la democràcia, els únics que podien parlar de la vila era en Carreras Candi i en Jaume Clavell. No obstant això llegia llibres d'història de Mataró que, a vegades, feien referència a Argentona. Vaig començar a omplir fitxes, bàsicament per saber i recordar on ho havia llegit, i en vaig omplir unes 60. Ha estat després, en jubilar-me, que vaig començar a parlar atenció en la història d'Argentona. Els dos primers anys vaig fer el mapa d'Argentona en relleu, a base

d'anar enganxant cartons per fer els relleus.

Com va sorgir la idea de fer l'Enciclopèdia d'Argentona?

Anteriorment havia fet algun llibre de folklore argentoní, com *Festes i festetes d'Argentona*, el 1992. L'*Enciclopèdia* fa uns 8 o 10 anys que la vaig començar. Tal volta aquelles primeres fitxes que vaig fer em van induir a fer l'*Enciclopèdia*. Jo llegia alguna cosa sobre Argentona, per exemple als *Fulls de Santa Maria* de Mataró, però si algun dia me'n volia recordar ja no sabia on ho havia llegit. Però molta gent d'Argentona no té accés a moltes publicacions que jo lleigeixo, però cal que coneguïn el que s'escriu sobre la vila. Per això, vaig pensar que seria necessari de recopilar tot el que he anat llegint i agrupar-ho en una sola publicació.

Ja hi ha moltes coses que s'han escrit. Per exemple, en Bonet i Garí havia escrit sobre les masies, però a mi em calia anar-hi a veure-les, palpar-les. El mateix va passar amb les fonts de la vila, que encara que hi havia un llibre de les Fonts, necessitava visitar-les i mesurar l'aigua que hi rajava quan hi vaig anar.

L'*Enciclopèdia* pretén deixar un testimoni el més verídic possible de cara a les generacions futures. Ja no solament pel que pugui interessar als que avui som argentonins, sinó pels argentonins del dia de demà. Convé que les generacions futures puguin tenir documentació, sobre tot el que hi havia: personatges, indrets, masies, fonts, entitats, història,...